

A Fővárosi Ítéltábla az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (fél címe 1; ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe.**) I. rendű és II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe.**) II. rendű felpereseknek - a Szabó Ügyvédi Iroda (fél címe 2; ügyintéző: dr. Szabó Tamás ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. június 12. napján kelt 4.G.41.913/2016/64-I. számon meghozott és 66. sorszámon kijavított ítélete ellen a felperesek által 65. és 67. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és a II. rendű felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 627.440 (hatszázhuszonhétézer-négyszáznegyven) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az I. és a II. rendű felperes 2007. február 7-én svájci frank alapú hitelt igényelt 14.000.000 forint összegben lakásingatlan megvásárlása céljából, mellyel egy időben az I. rendű felperes az alperes részéről átadott kockázati tájékoztató című okiratot aláírta. A deviza alapú lakossági hitelek árfolyam és egyéb kockázatairól szóló tájékoztató okiratban többek között rögzítésre került, hogy „Amennyiben önnek forintban képződik a jövedelme, akkor a devizában fennálló tartozásának törlesztéséhez a forint jövedelméből kell gondoskodnia. Ez azt jelenti, hogy a deviza kölcsön törlesztéséhez/visszafizetéséhez forintot kell a kölcsön devizanemére átváltania (konvertálnia). A devizában meghatározott törlesztés forintban kifejezett összegét az aktuális forint/deviza átváltási árfolyam mértéke határozza meg. Az árfolyama devizapiaci körülmények változása miatt szinte állandóan változik: hol kisebb, hol nagyobb mértékben; egy deviza egységért hol több, hol kevesebb forintot kell fizetni, ezért az Ön Bankkal szemben devizában fennálló tartozásának, illetve a devizában meghatározott törlesztésének forintra átszámolt összege az árfolyam változásával együtt módosul. Ez az árfolyamváltozás az Ön számára kockázatot jelent (hiszen ezeket az ingadozásokat nem lehet előre kiszámítani), ezt a kockázatot nevezik árfolyamkockázatnak. Deviza alapú kölcsön felvétele esetén az árfolyamkockázatot ön viseli. Az Ön általa deviza alapon, de forintban igényelt kölcsönt a Bank az aktuális árfolyamon számítja át devizára. Deviza alapú kölcsön esetén ön

devizában fog tartozni a Bank felé. (...) Visszafizetéskor éppen fordítva jár jobban: a devizában meghatározott törlesztőrészletet akkor tudja a legolcsóbban átváltani forintról a kölcsön devizanemére, ha egy devizaegységért minél kevesebb forintot kell kiadnia (a forint erős az adott devizához képest). Devizakölcsön igénylésekor ajánlatos figyelembe venni azt is, hogy a forint és a kölcsön devizaneme közötti kamatkülönbség csak a kamatperiódus ideje alatt fix. A futamidő alatt mind a forint, mind a devizakamatok változhatnak és előfordulhat, hogy a jelenlegi forint-devizakamat szint közötti különbség mérséklődik. A devizakamatok emelkedése és a forintkamatok csökkenése vagy változatlansága esetén a deviza alapú kölcsön veszíthet vonzerejéből a forint alapú kölcsönrel szemben. (...) Árfolyamok: Az euró, illetve a svájci frank forinttal szembeni árfolyamát követheti nyomon az alábbi grafikonon (a múltbeli adatokból a jövőre vonatkoztatva nem vonhatóak le következtetések). A grafikonon jelzett időszak alatt a forint euróval szembeni árfolyama 156,10 és 180,34 közötti sávban, míg a forint euróval szembeni árfolyama 243,38 és 282,19 közötti sávban mozgott. (...)"

- [2] Ilyen előzmények után az I. rendű felperes mint adós és az alperes mint hitelező 2007. március 9-én lakásvásárlási kölcsönszerződést kötöttek **RT.....01** számon, mely alapján az alperes 91.228,98 CHF összegű kölcsönt 153,45 forint/CHF devizaátváltási árfolyamon 14.000.000 forint összegben vállalt folyósítani 276 hónap futamidő mellett. A felek rögzítették, hogy a havi törlesztőrészletek összege 501,16 CHF, amely 155,94 forint/CHF devizaátváltási árfolyam alapján 78.151 forint. A havi kezelési költség összegét 91,93 CHF-ben, 155,94 forint/CHF devizaátváltási árfolyam mellett 14.226 forintban, a havonta fizetendő teljes összeget 93.301 forintban határozták meg. A kölcsön kamatlába évi 3,9%, míg a teljes hiteldíj mutató (THM) mértéke évi 5,71%. A kezelési költség mértéke havi 0,01%, évi 1,2%.
- [3] A kölcsönszerződés V.4. pontja szerint a havi törlesztőrészlet esedékességének a napján a lakossági ügyfelekre érvényes, a havi törlesztőrészlet esedékességét két banki munkanappal megelőzően az esedékesség napjára a bank által meghatározott forint, svájci frank deviza eladási árfolyama alapján a bank a havi törlesztőrészlet és kezelési költség forintban kifejezett összegét svájci frankra váltja át. Az alperes a törlesztőrészlet svájci frank összege és a kölcsönszerződés 2. pontjában, valamint V.5. pontja alapján az értesítő levélben a svájci frank pénznemben rögzített havi törlesztőrészlet összeg közötti különbséget a forint svájci frank árfolyamváltozásának megfelelően az I. rendű felperesnek a bankkal szemben fennálló töketartozása terhére vagy javára számolja el. Banki munkanap minden olyan munkanap, amely a bank és kölcsön devizanemének államában is banki munkanap. A bank a kölcsönszerződésben rögzített hátrányos jogkövetkezményeket az I. rendű felperes havi törlesztőrészlet fizetésének nem teljesítése esetére nem alkalmazza, amennyiben a kölcsönszerződés II. pontjában, valamint V.5. pont alapján az értesítő levélben svájci frank pénznemben rögzített havi törlesztőrészlet összege az adott havi törlesztés esedékességének időpontjában meghaladja a kölcsönszerződés II. pontjában, valamint a V.5. pont alapján az értesítő levélben adott kamatperiódusra megállapított forint pénznemű havi törlesztőrészlet összegének a lakossági ügyfelekre érvényes forint/svájci frank deviza eladási árfolyam alapján számított, svájci frankban kifejezett összegét.
- [4] Az V.5. pont értelmében a bank figyelemmel az V.4. pontra, valamint a forint/svájci frank időközi árfolyam változására, a kamatperiódus leteltét követő 15 napon belül értesítő levelet küld postai úton az adós részére, melyben rögzíti az adott kamatperiódusra érvényes ügyleti kamat alapján számított forintban és svájci frankban kifejezett havi törlesztőrészlet, kezelési költség, konverziós díj összegét. A bank az értesítő levélben rögzíti az adott kamatperiódusra érvényes forint/svájci frank deviza eladási árfolyamot is. Ezen árfolyamon megelőző kamatperiódusban utoljára esedékes

havi törlesztőrészlet esedékességét kettő munkanappal megelőzően az esedékesség napjára a bank által meghatározott forint/svájci frank deviza eladási árfolyam. Az adós tudomásul veszi, hogy a kölcsön utolsó kamatperiódusára érvényes forint/svájci frank deviza eladási árfolyamot a bank jogosult az előzőekben megállapított árfolyamtól eltérően meghatározni. Az adós, valamint a bank abban állapodnak meg, hogy az értesítő levelet a kölcsönszerződés módosításának tekintik.

- [5] A VIII.7. pont szerinti kockázatfeltáró nyilatkozatban az adós kijelenti, hogy a kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást a szükséges és elégséges mértékben a banktól megkapta, tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, így különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyam alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti. Az adós az esetleges árfolyamvesztést is figyelembe véve képes fizetési kötelezettségének maradéktalan és pontos teljesítésére. Az adós elfogadja, hogy a fentiek tekintetében a bankkal szemben sem most, sem a jövőben semmiféle igény támasztására nem jogosult.
- [6] Az I. rendű felperes 520/2007. számú közjegyzői okiratban Dr. **F. M.** közjegyző előtt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett. A kölcsönszerződés biztosítékául az I. és II. rendű felperes mint zálogkötelezett ingatlan jelzálogszerződést kötöttek az alperessel, továbbá a II. rendű felperes készfizető kezesi nyilatkozatot is tett 2007. március 9-én.
- [7] Az I. és a II. rendű felperesek a keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg az alperes és az I. rendű felperes között létrejött kölcsönszerződés érvénytelenségét az árfolyamkockázat áthárításának tisztességtelensége miatt, és kérték az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítását azzal, hogy a felperesek alperes felé fennálló tőketartozása 6.466.421 forint, mely összeget a felperesek a fennmaradó futamidő alatt 4,54% éves kamat mellett kötelesek visszafizetni. Emellett kérték a kezelési költségre vonatkozó szerződési rendelkezések érvénytelenségének megállapítását, mivel a kezelési költség ellenében az alperes a felperesek felé szolgáltatást nem nyújt. A jogkövetkezményi kereset vonatkozásában a kezelési költség érvénytelensége esetén a felperesek tartozását 15.980.193 forintban, a szerződés teljes érvénytelensége esetére vonatkozó fennálló tartozást 7.847.998 forintban határozták meg.
- [8] Arra hivatkoztak, hogy a szerződés V.4., V.5., VIII.7. pontja, mint az árfolyamkockázatot áthárító szerződéses rendelkezés tisztességtelen, mivel az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 205. § (3) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségét megsértette az alperes, a tájékoztató nem felelt meg a szerződéskötéskor hatályos hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (1), (6), (7) bekezdés a) pontjának, így a Kúria 2/2014. PJE határozat 1. pontja, valamint a C-96/14. számú EUB ítéletben kifejtettek szerint a megfelelő tájékoztatás hiányában az árfolyamkockázat viseléséről szóló szerződéses rendelkezések érvénytelenek a r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján.
- [9] Az árfolyamkockázati tájékoztató tartalmi követelménye tekintetében a C-186/16. számú ítéletben foglaltakat hívták fel, miszerint a banknak a fogyasztóval maradéktalanul ismertetnie kell mindazokat a releváns tényeket és körülményeket, amelyek a szerződés működési mechanizmusát és gazdasági következményeit feltárják.

- [10] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, állítva, hogy az árfolyamkockázatról az I. rendű felperes a szerződés megkötése előtt tájékoztatást kapott, amelyet a szerződésbe foglalt nyilatkozatával elismert, továbbá átadásra került részére a „Tájékoztató a ... Bank deviza alapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” elnevezésű irat, amely külön részletes tájékoztatást ad az árfolyamkockázatról jól érthető példákon keresztül bemutatva az árfolyamváltozás, valamint a kamatváltozás törlesztőrészekre gyakorolt hatását. Ez mind nyelvtani, logikai, mind gazdasági értelemben véve is megfelelő tájékoztatást tartalmazott, elmagyarázva az árfolyamváltozás változási mechanizmusát, gazdasági következményeit.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte I. és a II. rendű felperest 862.845 forint perköltség egyetemleges megfizetésére az alperesnek, valamint az államnak 615.200 forint eljárási illeték felhívásra történő megfizetésére.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában az Európai Unió Bírósága C-26/13., C-51/17. számú ítéleteiben foglalt követelmények ismertetése mellett kifejtette, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 4. cikk (2) bekezdése értelmében a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.
- [13] Az árfolyamkockázatot az I. rendű felperesre hárító rendelkezések vizsgálatát az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül végezte, melynek során egyrészt a tájékoztatás tartalmára vonatkozóan az EUB C-51/17. számú ítélet 74., 75. pontjaiban, a C-186/16. számú ítélet 45. pontjában, továbbá a C-118/17. számú ítélet 48. pontjában foglaltakat tekintette irányadónak. A perbe bevezetett írásszakértői vizsgálat eredményeként megállapította, hogy az I. rendű felperes sajátkezűleg írta alá a külön tájékoztató okiratot. A tájékoztató okirat, valamint a szerződés VIII.7. pontja kellő időben és megfelelő tartalommal rögzítette az I. rendű felperes részére világos, érthető és kellően részletes tájékoztatásként a kölcsönügyletben rejlő kockázatokat, így a szerződésben a r.Hpt. 203. §-ára, figyelemmel a 6/2013. és 2/2014. PJE határozatoknak megfelelően tárta fel az alperes az ügyletben rejlő kockázatokat, és arról az I. rendű felperesnek világos tájékoztatást nyújtott. A tájékoztatás nem csak nyelvtani, logikai, hanem gazdasági értelemben véve is megfelelő volt, mely az árfolyamváltozás mechanizmusát és hátrányos gazdasági következményeit is feltárta. Ennél részletesebb közgazdasági kioktatásra szükség nem volt.
- [14] Rámutatott, hogy a tanúbizonyítás során sem nyert bizonyítást, hogy az alperes ügynökétől szóban az írásbeli tájékoztató tartalmától eltérő tájékoztatásban részesült volna, mely alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak az korlátozott mértékben terheli.
- [15] Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és keresetüknek megfelelő döntés meghozatalát kérték. Utóbb a kezelési költséget érintően előterjesztett fellebbezésüket visszavonták.
- [16] A fellebbezés indokolásában hangsúlyozták, hogy az EUB C-186/16. számú ítélet 49. pontjának, valamint a C-51/17. számú ítélet 74. pontjában meghatározott minimum tartalmi követelményeknek

nem felelt meg a kockázatfeltáró tájékoztató, mivel az okiratból nem tűnik ki, hogy a nemzeti fizetőeszköz súlyosan leértékelődhet, és ezzel összefüggésben a törlesztőrészlet olyan mértékben is megnőhet, hogy annak teljesítésére esetlegesen az adós már nem lesz képes. A tájékoztatás figyelemfelhívó jelleggel sem rendelkezett, holott a Kúria 2019. április 10-ei emlékeztetőjének 8., 9. pontja kifejezetten ezt követeli meg.

- [17] Az EUB C-51/17. számú ítélet 74. és 76. pontjai minimum követelményt fogalmaznak meg a tájékoztatással kapcsolatban, melynek tartalmaznia kell a külföldi kamatlábak megemelkedésének törlesztőrészletre gyakorolt hatását is. Abból a két tényből, miszerint az árfolyamváltozás kizárólag a felperesek fizetési kötelezettségét érinti, és a fizetési kötelezettség az árfolyamváltozás hatására nőhet és csökkenhet is, nem következik, hogy az árfolyamváltozás egyébként igen jelentős is lehet, így a BH2020. 54. számon közzétett eseti döntésében kifejtett jogértelmezés, valamint a Kúria Gfv.VII.30.096/2019/5. számú ítéletében foglaltak alapján a tájékoztatás a világos és egyértelműség követelményének nem felel meg.
- [18] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes ténybeli és jogi indokai alapján. Az európai bírósági ítéletek, valamint a Kúria jogegységi határozatai mentén, továbbá eseti döntésekre hivatkozással mutatott rá arra, hogy a perbelivel azonos tartalmú árfolyamkockázati tájékoztató megfelel a hazai és az uniós jogi követelményeknek.
- [19] Az ítéletábra a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, mivel a felek felhívást és tájékoztatást követően a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 256/A. § (1) bekezdés e) pontja és a 74/2020. (III. 31.) Kormányrendelet 29. § (1) bekezdése alapján ezt maguk is kérték.
- [20] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt. Az I. és II. rendű felperesek a kezelési költséget érintően előterjesztett fellebbezésüket visszavonták, melyre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet az így módosított fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül.
- [21] A fellebbezés alaptalan.
- [22] Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket helytállóan állapította meg, abból az irányadó Európai Unió Bírósága ítéleteiben foglalt jogértelmezés, a kialakult ítélkezési gyakorlat és a jogszabályok helyes alkalmazásával levont végkövetkeztetése érdemben helyes, azzal az ítéletábra teljes egészében egyetért, indokolásának megismétlése nélkül a r.Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csupán utal a határozat helyes indokaira, és a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.
- [23] A fellebbezés szerint bár az árfolyamkockázatot feltáró tájékoztató kétséget kizáróan részletesen tartalmazza, hogy a felperesek fizetési kötelezettsége az árfolyamváltozással összefüggésben változhat (nöhet és csökkenhet), hogy az árfolyamváltozással felmerülő többletet kizárólag a felperesnek kell viselni, azonban a C-51/17. számú ügyben kelt ítélet szerinti követelménynek mégsem felel meg, mivel a figyelemfelhívó tájékoztatásban a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének lehetősége, illetőleg tájékoztatás a külföldi kamatlábak megemelkedésének törlesztőrészletekre gyakorolt hatásáról nem szerepel.

- [24] Az Európai Unió Bírósága által egyes perbeli tényállások mellett hozott ítéletek szerepe az uniós jogi normák, jelen esetben a 93/13/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdésének, illetve 4. cikk (2) bekezdésének értelmezése. Az adott tényállás mellett született egyedi perekben vizsgált szerződési feltételek tekintetében meghozott döntés, az abban megjelenő jogértelmezés szó szerinti megkövetelése más tényállás mellett folyó eljárásokban nem lehet elvárás az egyes szerződéses szövegek vizsgálata során. Ebből következően nem megalapozott a felperesek azon elvárása, hogy a jelen perben vizsgált szerződésbeli tájékoztatás csak akkor felel meg az Európai Unió Bírósága által hozott ítéletekben, így a C-51/17. számú ítéletben foglalt jogértelmezés szerinti elvárásnak, ha az szó szerint megegyezik az abban foglaltakkal, így a szerződés szövegszerűen tartalmazza a tájékoztatást a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének lehetőségére, illetve a külföldi kamatlábak megemelkedésének törlesztő-részletekre gyakorolt hatására.
- [25] Ezzel szemben az Európai Unió Bírósága által a jelen perben is irányadó, így különösen a C-26/13., C-186/16., C-51/17. számú ügyekben a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában kifejtettek, valamint - a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-ei ülésén meghozott állásfoglalására figyelemmel - a Kúria korábban hozott elvi iránymutatásaiban, így a 6/2013. PJE Jogegységi határozat 3. pontjában és a 2/2014. PJE Jogegységi határozat 1. pontjában foglaltak változatlanul irányadók. A tájékoztatás - összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival - akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatásból egyértelműnek kell lennie nem csak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.
- [26] Az EUB C-26/13. számú ítéletében kifejtette, hogy a szerződési feltételek átláthatóságának az irányelvben foglalt követelményei nem korlátozhatók kizárólag azok alaki és nyelvtani szempontból érthető jellegére, mert a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Csak ezen ismeret alapján lesz abban a helyzetben, hogy megalapozottan dönthessen az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételek elfogadásáról.
- [27] Az EUB C-186/16. számú ítélete rendelkező részének 2. pontja szerint a szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának követelménye azt jelenti, hogy a hitelszerződések esetén a pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönt felvevők számára ahhoz, hogy az utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben ez a követelmény magában foglalja, hogy annak a feltételnek, amely szerint a kölcsönt ugyanabban a külföldi pénznemben kell visszafizetni, mint amelyben folyósították, nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték, emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is.

- [28] Az Irányelv 4. cikkének (2) bekezdését értelmező EUB C-51/17. számú ítélet 73. és 78. pontja is hasonlóan rendelkezik a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásáról.
- [29] A tájékoztatás tartalmát illetően szintén irányadó C-227/18. számú ítélet 1. pontja szerint a világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel az a deviza alapú kölcsönszerződés, ami olyan feltételt tartalmaz, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, amennyiben a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is.
- [30] A 2/2014. Polgári Jogegységi határozat 1. pontja értelmében, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés érvénytelen
- [31] A 6/2013. Polgári jogegységi határozat indokolásának III.3. pontjában írtak szerint az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre. A tájékoztatásnak tehát ki kell terjednie az árfolyam változásának lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.
- [32] Az eset összes körülményének figyelembevételével kell megítélni, hogy az I. és II. rendű felperesek az árfolyamkockázatról megfelelő tartalmú tájékoztatást kaptak-e. E körben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szerződés VIII.7. pontja, valamint az I. rendű felperes által a szerződéskötést megelőzően aláírt kockázati tájékoztató együttesen világos, érthető és kellően részletes tájékoztatást nyújtott a kölcsönügyletben rejlő kockázatokról, az mindenben megfelelt a r.Hpt. 203. §-ában foglaltaknak. Az árfolyamkockázat megléte mellett a tájékoztatásból az elvárásnak megfelelően kitűnik az is, hogy a felek deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amelynek kapcsán az árfolyamkockázat valós, melyet az adósnak kell viselnie. Ebből a felpereseknek fel kellett ismernie az árfolyamkockázat mibenlétét, a változás lehetőségét és annak hatását a törlesztőrészletekre. Az alperes kifejezetten kitért a tájékoztatóban arra, hogy az árfolyam a devizapiaci körülmények változása miatt folyamatosan változik, és megfelelően feltárta az árfolyamváltozás lehetőségének valós tartalmát, azt, hogy az a hitel futamideje alatt bármikor bekövetkezhet. A tájékoztatóból egyértelműen kiderül, hogy az árfolyamváltozásnak felső határa nincsen, ezért az akár jelentős mértékben is változhat, mely magával vonja a törlesztőrészlet jelentős változását.
- [33] A tájékoztató alapján a felperesek nem gondolhatták azt, hogy az árfolyamkockázat viselése nem valós, vagy az nem következhet be, vagy azt csak korlátozott mértékben viselik. Egyértelmű kellett számukra lennie, hogy az árfolyamkockázatot kizárólag az adós viseli, mégpedig korlátlan mértékben azzal együtt, hogy a C-227/18. számú ítélet szerint a „korlátlan” kifejezésnek

szövegszerűen nem szükséges a szerződésben megjelennie, ennek ellenére a szövegből az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, átlagos fogyasztó számára ki kellett tűnnie, hogy az árfolyamváltozás reális és nem elhanyagolható mértékű kockázatot rejt magában, amelynek alapján az I. rendű felperesnek megfelelően értékelnie kellett, hogy a kikötés rá nézve esetleg jelentős gazdasági következményeket is magában rejt.

- [34] A tájékoztató tartalmazza, hogy milyen okból jelent kockázatot, azaz a fogyasztó forintban kapja jövedelmét, ugyanakkor deviza alapon átszámítva köteles a kölcsönt visszafizetni. Ezen túlmenően grafikonon is megjelenítette az alperes az árfolyam múltbéli változását utalva arra, hogy a múltbéli adatokból a jövőre vonatkoztatva nem vonható le következtetés.
- [35] Helyesen jutott a tájékoztató alapján arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy az nem csak nyelvtani és logikai értelemben, hanem gazdasági értelemben véve is megfelelő, hiszen elmagyarázta a hiteligénylő számára, hogy az árfolyamváltozás alatt azt a változási mechanizmust értjük, ahol a devizapiacra egy devizaegységért hol kevesebb, hol több forintot kell fizetni. Ezt mind a folyósítás, mind a visszafizetés esetén példákra keresztül is bemutatta. Ebből egy átlagos, szokásosan tájékozott és észszerűen figyelmes, körültekintő fogyasztó megfelelően értékelhette a rá hátrányos gazdasági következményeket is.
- [36] A szerződés VIII.7. pontjában az adós kijelentette, hogy a kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást megkapta, és tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, így különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyam alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti. Az alperes által az I. rendű felperes rendelkezésére bocsátott kockázati tájékoztató, valamint a szerződés árfolyamkockázatot a fogyasztóra ténylegesen áthárító rendelkezései, így az I.1., II., V.4., V.5., V.6. pontok átláthatóan, világosan és érthetően tartalmazzák az adósok kötelezettségeit. Semmilyen adatból nem következtethettek a felperesek arra, hogy az őket terhelő árfolyamkockázat nem valós, vagy annak nincsen reális valószínűsége, vagy bizonyos mértékben korlátozott arra is figyelemmel, hogy a kölcsön futamideje 276 hónap, azaz 23 év volt. Ilyen hosszú időszakra az árfolyamkockázatot jelentősen befolyásoló gazdasági események nem prognosztizálhatók, de egy átlagos fogyasztónak számolnia kell azzal, hogy az árfolyamkockázatot jelentősen befolyásoló gazdasági esemény következhet be.
- [37] A felperes által hivatkozott BH2020. 54. számon közzétett eseti döntés, valamint a Kúria Gfv.VII.30.096/2019/5. számú ítélete a perbelitől eltérő tartalmú szerződés kapcsán született, ahol a devizakockázatról szóló tájékoztatás is eltérő tartalmú, így a jelen perre nem vonatkoztathatók az abban foglalt megállapítások.
- [38] Mindezek alapján az ítélet tábla álláspontja szerint az alperesi kockázatteljesítő nyilatkozat világosan és érthetően tartalmazta az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt I. rendű felperes számára az árfolyamváltozással kapcsolatos kockázatot, mely akár jelentős, valós és korlátlan mértékben őt terheli. A tájékoztatás megfelel a r.Hpt. 203. § (6) - (7) bekezdésében foglaltaknak, továbbá az uniós követelményeknek, a Kúria jogegységi határozataiban foglaltaknak, ezért annak tisztességtelenségére való hivatkozás alaptalan.

- [39] A felperesek fellebbezésében előadottak kapcsán az ítélet tábla kiemeli, hogy a külföldi kamatlábnak nincs hatása a törlesztőrészletre, mivel nem kötődik a perbeli szerződésben kikötött ügyleti kamat a külföldi fizetőeszközhöz. Egyébiránt a tájékoztatásnak nem az Európai Unió Bírósága által hozott ítéletek egyes pontjaiban foglaltakkal szó szerint kell megegyeznie, hanem az ezen keresztül értelmezett uniós jognak kell összességében megfelelnie.
- [40] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [41] Az I. és a II. rendű felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a r.Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó r.Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelesek megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltségét, valamint viselni kötelesek az I. és II. rendű felperesek részére biztosított illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, a fellebbezéssel érintett pertárgyértéknek megfelelő fellebbezési illetéket.
- [42] Az ügyvédi munkadíjat az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapította meg árával növelt összegben.

, 2020. június 25.

. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

. Csonka Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Terecskeiné Ilosvay Mónika
bírószági ügyintéző